

IZBORI

Autor Administrator

Iznimno važni izbori

Ivan Miklenić, Glas Koncila

(...) predstojeći lokalni izbori doista imaju iznimnu važnost i da mogu biti početak ozdravljanja i pomlađivanja političkih stranka, pa je i odgovornost na svim građanima s pravom glasom, osobito katolicima, veoma porasla, ne samo za lokalnu razinu nego i za nacionalnu razinu - jer nije svejedno kakve kadrove daje baza za stranke koje će igrati važnu ulogu i na nacionalnoj razini.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u četvrtak 9. travnja »Odluku o raspisivanju izbora za općinske načelnike, gradonačelnike, župane, gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike te izbore za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave«, po kojoj su pred hrvatskim građanima ponovno izbori. Budući da u suvremenom hrvatskom društvu gotovo jedino izbori pružaju hrvatskim građanima mogućnost stvarnog utjecanja na usmjerenje društva i prevladavajuće politike, predstojeći izbori, bez obzira što su samo lokalni, imaju iznimnu važnost te su osobit izazov za vjernike katolike.

Naime, sudjelovanje na izborima dosad je u biti značilo tek mogućnost skidanja vladajuće stranke ili koalicije s vlasti, nerijetko kao kažnjavanje za premali i često neadekvatni doprinos za opće dobro hrvatskoga društva, i dovođenje na vlast drugih u minimalnoj nadi da bi novi mogli biti bolji. Budući da je većina građana stekla dojam da se samim izborima u zemlji ništa bitno i ne mijenja, sve je više građana koji i ne žele sudjelovati na izborima. Zbog takvog iskustva velika je opasnost da bi mnogi hrvatski građani mogli podcijeniti važnost i predstojećih lokalnih izbora koji su prvi put drugačiji i više obećavajući od svih dosadašnjih.

Naime, promjene zakonodavstva o lokalnim izborima - a ne može se dovoljno istaknuti kolika je važnost lokalne samouprave i za izbor zastupnika u Hrvatski sabor - omogućuju prvi put i konkretno pozivanje na odgovornost izabranih zastupnika ili čelnika te oni izabrani morati imati na pameti da su za svoje postupke odgovorni onima koji su ih izabrali.

Lokalni izbori, koji će se održati u nedjelju 17. svibnja, u tom su smislu prvi put bitno povoljniji jer će građani određene lokalne jedinice izravno birati načelnika, gradonačelnika, župana i njihove zamjenike i moći ih na referendumskom izjašnjavanju i opozvati ako ne budu zadovoljni njihovim radom i zalaganjem. Nova izborna pravila povećavaju odgovornost samih birača koji će se morati potruditi i bolje i cjelovitije upoznati kandidate, no to im ne bi trebalo biti suviše teško jer su kandidati iz njihove sredine te će svatko, tko god bude želio, moći saznati sve bitno o prošlosti, sadašnjosti, (ne)uspješnosti, (ne)perspektivnosti i slično svakoga kandidata.

Nova izborna pravila povećavaju također odgovornost samih kandidata za pojedine lokalne funkcije, jer više neće dobiti jednostavno 4-godišnji mandat već će se morati i dokazivati svojim radom, poštenjem i doprinosom da bi mogli »odraditi« svoj cijeli mandat. To kroz državno-pravno uređenje sustavno uvođenje odgovornosti, premda samo na mala vrata, tj. samo na lokalnim razinama, iznimno je dobrodošlo u dosadašnjoj i u sadašnjoj otuđenosti i neodgovornosti izabranih kandidata.

Premda sadašnje zakonsko rješenje i posljedično ustrojavanje lokalnih struktura vlasti, po mnogima, krije u sebi veliku nepoznanicu i moguću smutnju kako će stvarno funkcionirati lokalna vlast kad se npr. ne budu mogli složiti neposredno izabrani čelnici i većine u lokalnim predstavničkim tijelima, mogućnost neposrednog biranja odgovornih ipak je značajan iskorak naprijed u sadašnjim prilikama. Naime, s predstojećim lokalnim izborima počinje novo razdoblje o promišljanju o samim kandidatima koji će izići na izborni brisani prostor.

Dok je dosad redovito naglasak bio na političkim strankama te je zbog toga bilo moguće da napreduju samo oni koji se odlikuju svojom

stranaèkom poslušnošæu, odsad se naglasak sa stranaka pomièe na konkretne osobe te odjednom postaje važno tko su one i kakve su one u svakom pogledu. Može se reæi da æe predstojeæi lokalni izbori prvi put stvarno zaustaviti dosad u svim politièkim strankama cvatuæu negativnu kadrovsku selekciju, tj. guranje naprijed podobnih i poslušnih bez obzira na njihove (ne)sposobnosti i natjerati stranke da biraju za svoje kandidate što kompetentnije i što kompletnije osobe.

Bez sumnje to æe biti dobitak za lokalnu razinu koja æe bez veæih napora moæi upoznati (ne)kvalitetu kandidata te im omoguæiti ili onemoguæiti da preuzmu æelnu funkciju. Istodobno zaustavljanje negativne kadrovske selekcije veoma je važno za same politièke stranke, koje dosad za to i nisu previše marile, a odsad æe i stranaèkim vodstvima (koja u našim prilikama još uvijek imaju previše moæi i ovlasti za stvarno demokratske stranke) izborni rezultati odnosno potvrde na izborima nametnuti kvalitetnije osobe.

Sve politièke stranke u hrvatskom društvu, bile one toga svjesne ili ne bile, relativno veoma brzo i veoma èesto »troše« svoje eksponirane kadrove, a »potrošeni« kadrovi postaju balast, pa je nužna trajna kadrovska obnova. Upravo je lokalna razina najbolja za legitimni ulazak na politièku scenu, u »školovanje« za odgovorno izvršavanje politièke odgovornosti i dužnosti. Dragocjena je moguænost da svi to »školovanje« ne završe ako se ne iskažu u odgovornosti i pozitivnom doprinosu, pa onda ni stranke ne trebaju raèunati na takve kadrove koji dožive opoziv na lokalnoj razini.

Sve to pokazuje da predstojeæi lokalni izbori doista imaju iznimnu važnošt i da mogu biti poèetak ozdravljanja i pomlađivanja politièkih stranka, pa je i odgovornost na svim građanima s pravom glasom, osobito katolicima, veoma porasla, ne samo za lokalnu razinu nego i za nacionalnu razinu - jer nije svejedno kakve kadrove daje baza za stranke koje æe igrati važno ulogu i na nacionalnoj razini.